

z r. 1928.

Psychotechnický ústav při Masarykově akademii práce vyšel z podnětu poprvé projednávaného v rámci VI. odboru, k němuž má též práci svou nejbližší. Na nutnost psychotechnických zkoušek poukazovala též velice často literatura z r. 1920, zejména řada článků v "Nové Práci". R. 1920 přikročilo se k formálnímu ustavení ústavu, což pak skončeno v březnu 1921.

Dnes ve vědeckém řízení práce vůbec a v psychotechnice zvláště, stojíme především na tom stanovisku, že pro ekonomii a racionalisaci lidské práce a lidského podnikání nestačí získati nejlepší stroje, zavésti nejvýhodnější metody pracovní, zajistiti nejlepší suroviny a opatřiti si racionelní odbyt zboží, nýbrž zároveň jsme toho přesvědčení, že sebe lepší organizace práce nepotká se se zdarem, když nebude zároveň přihlíženo k lidskému činiteleli. Neboť člověk pracuje; při každé práci účastní se lidské tělo a stejně lidská duše. Jsou to lidé určitých a různých schopností duševních, kteří pracují a vyrábějí nové hodnoty.

Novému ústavu MAP. dány byly do vínku nesnadné, ale krásné úkoly: výzkum lidské výkonnosti tělesné i duševní, který měl zjednat basi k provádění psychotechnické praxe u nás. K tomu cíli bylo třeba vzbudit zájem v kruzích odborníků. Proto rozvinul Psychotechnický ústav za vedení Dra Růžka a později Dra Forstera nejprve bohatou činnost přednáškovou a studijní. Od prosince 1920 do konce 1921 byly konány četné odborné přednášky.

Členstvo ústavu seznamováno bylo s psychotechnickými metodami užívanými hlavně v Německu a v Americe. Podnikány byly studijní cesty do ciziny, do Drážďan, Berlína, Essemu, Hamburku, Paříže, a Londýna.

Vlastní praktická činnost Psychotechnického ústavu na počátku nesla se hlavně směrem poradenským. K ústavu připojil se totiž odbor pro vybudování poraden pro volbu povolání v ČSR., proto zkoušeny byly v ústavě hlavně osoby mladistvé, učeďníci, hoši i dívky za tím účelem, aby na základě psychotechnických zkoušek mohla býti jim dána rada, jakému povolání se mají věnovat. Tak v r. 1921 bylo zde

vyzkoušeno 245 hochů a 39 dívek k účelům poradenským a pak 67 dělníků, hlavně mechaniků a elektrotechniků za účelem přezkoušení.

V roce 1922 bylo vykonáno celkem 1762 psychotechnických zkoušek v Poradně pro volbu povolání. Zkouškám bylo podrobeno 1358 hochů a dívek 14 až 15letých, 162 mladých lidí 16 až 20letých, 167 mužů s vyšším vzděláním a 75 různých jiných. Dále bylo provedeno přes 1200 zkoušek, jimiž byla zjištěna vhodnost amerických testů pro naše poměry. Lékařských prohlídek bylo vykonáno 1305. Pro vojenskou správu bylo vyzkoušeno celkem 1034 nováčků.

R. 1923 bylo pro Poradnu pro volbu povolání vyzkoušeno 1038 hochů a 325 dívek a točů i studentů. Již tenkrát projevil velký zájem pro psychotechnické zkoušky některé státní úřady, tak dalo zvláště ministerstvo národní obrany u nás zkoušet 68 frekventantů školy pro službu zásobovací a 1200 vojáků různých formací a je možno říci, že výsledky našich zkoušek ukázaly se býti velmi spolehlivými. Též pro ministerstvo železnic bylo vyzkoušeno 400 aspirantů služby dopravní a komerční v Praze, Brně, Bratislavě a Košicích. Zkoušky tyto se osvědčily tak, že ministerstvo železnic je zavedlo povinně pro své zaměstnance. Přednášek bylo r. 1923 vykonáno celkem 10.

Rok 1924 přinesl zásadní změny ve směrnících i činnosti Psychotechnického ústavu. Především odloučily se Poradny pro volbu povolání a zařídily se samostatně. Psychotechnický ústav věnoval se spíše zkouškám za účelem psychotechnického výběru.

Ústav opatřil si novou aparaturu hlavně z Francie a začal užívatí metod, které se zvláště osvědčily ve Francii, Anglii a Americe. Touto reorganizací vysvětluje se, proč činnost Psychotechnického ústavu v r. 1924 poklesla. Toho roku bylo zde vyzkoušeno 320 osob, mezi nimiž bylo 150 vojínů a pak 142 kandidátů řídičství na elektrických drahách hlav. města Prahy.

V roce 1925 činnost ústavu byla opět bohatší. Ústav začal zkoušet pro ministerstvo železnic kandidáty strojívedcovství, jichž bylo vyzkoušeno v Praze, Brně i Bratislavě 653, dále prováděl zkoušky řidičů pražské tramwaye, celkem 517 osob. Stavební úřad hlavního města Prahy dal zde zkoušet 86 šoférů, pro ministerstvo národní obrany bylo vyzkoušeno 91 vojínů a letců, nově přibyli též žáci pražské státní konservatoře

hudby /138 žáků/, u nichž bylo zkoušeno nadání hudební. Začaly se hlásiti též soukromé instituce. Tak dala zbrojovka fy Ing. Janeček v Praze vyzkoušet 28 svých zaměstnanců. V r. 1925 byly vypracovány, vzhledem k velice rozšířené agendě ústavu, řády o vedení denníku práce, pravidla pro vyúčtování cest a pro správu ředitelem ústavu, 10.února 1926 došlo pak k definitivní ustavující schůzi ústavu, na které byli zvoleni představenstvo, referenti ve Vědecké radě, kuratoriu a VI.odboru.

Týmž směrem pokračovala činnost Psychotechnického ústavu i v r. 1926, kdy bylo vyzkoušeno: 550 strojvůdců a 322 aspirantů dopravní služby pro ministerstvo železnic, 172 žáků Státní konservatoře hudby v Praze, 42 vojenských letců, 21 učňů a soukromých osob. Nově přibyly zkoušky inteligence vysokoškolských studentů, u nichž bylo zkoušeno, hodí-li se pro vysokoškolské studium čili nic; zde bylo vyzkoušeno celkem 41 osob. Vedení ústavu přešlo v r.1926 z Dr.Forstera na Ing.Lörsche.

Rok 1927, kdy vedením pověřen byl Prof.Dr.Šeracký, přináší další rozhojnění i zpestření činnosti Psychotechnického ústavu. Vyzkoušeno bylo za rok celkem 1974 osob. Vzrostl zvláště počet zkoušených abiturientů středních škol, kterých bylo celkem 444. K dřívějším kategoriím zkoušených přibyli nově komptoaristé a obchodní zaměstnanci počtem 97, zemědělství zřízení Státního pokusného ústavu v Uhřetěvsi v počtu 73 osob, pak 39 žáků důstojnické školy, 16 soukromých šoférů a několik obecných strážníků.

V roce 1928 přistoupil ústav ke zkouškám inteligence žáků všech tříd českých i něm. středních a odborných škol v Praze pro účely racionalisace středního a odborného školství. Do konce června t.r. bylo vyzkoušeno 2.945 žáků. V lednu t.r. bylo též začato s psychotechnickým výzkumem v továrnách textilních s výsledkem, že do konce září t.r. bylo vyzkoušeno 415 dělníků různých textilních podniků v Berouně, v Král.Dvoře, Červeném Kostelci, Nové Pace, Čes.Třebové a jinde. Práce tato byla podniknuta spolu s Textilní komisí Ústavu pro technické hospodářství průmyslové. Ke kladným výsledkům tohoto roku patří též otevření Ústřední poradny pro povolání v Bratislavě, kde od 1. května 1928 jako vedoucí úředník řídí celou práci psycholog našeho ústavu Dr.J.Stavěl, který již podrobil psychotechnickému výzkumu žáky bratislavských škol a vyzkoušel dosud 373 osob.